

ข้อสอบสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (พ.ย. 61)

วันอาทิตย์ที่ 25 พฤศจิกายน 2561 เวลา 9.00 - 12.00 น.

ตอนที่ 1 มี 15 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน

1. จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้

(1) มีเซต A, B, C ที่ $A \subset B \subset C$ และ $A \in B \subset C$

(2) กำหนดให้ $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ แทนเซตของสับเซตทั้งหมดของ $\mathbb{R}$

ให้ $\mathcal{F} \neq \emptyset$ เป็นสับเซตแท้ใดๆ ของ $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ ที่มีสมบัติว่า $X - Y \in \mathcal{F}$ สำหรับทุก $X, Y \in \mathcal{F}$

จะได้ว่า ถ้า $A, B \in \mathcal{F}$ แล้ว $A \cap B \in \mathcal{F}$

ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นจริง	ข. ข้อความ (1) เป็นจริง แต่ข้อความ (2) เป็นเท็จ
ค. ข้อความ (1) เป็นเท็จ แต่ข้อความ (2) เป็นจริง	ง. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นเท็จ

2. ทุกวันอาทิตย์ เพชรรับประทานอาหารเช้าที่บ้านคุณปู่คุณย่า เว้นแต่เพชรมีสอบคณิตศาสตร์ในวันรุ่งขึ้น
วันนี้เพชรไม่ได้รับประทานอาหารเช้าที่บ้านคุณปู่คุณย่า ข้อความต่อไปนี้สรุปได้จากข้อมูลข้างต้น

- ก. วันนี้ไม่ใช่วันอาทิตย์
- ข. เพชรมีสอบคณิตศาสตร์ในวันจันทร์
- ค. เพชรไม่รับประทานอาหารเช้าที่บ้านคุณปู่คุณย่าในวันอาทิตย์ หรือเพชรไม่มีสอบคณิตศาสตร์ในวันจันทร์
- ง. ข้อความ ก., ข. และ ค. ไม่มีข้อใดสรุปถูกต้อง

3. ให้ $\mathbb{I}$ แทนเซตของจำนวนเต็ม และสำหรับแต่ละจำนวนเต็ม n กำหนดให้ $n\mathbb{I} = \{nx : x \in \mathbb{I}\}$

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้

(1) สำหรับทุกๆ จำนวนเต็มบวก n_1, n_2 จะมีจำนวนเต็ม m เพียงหนึ่งเดียวที่ทำให้ $n_1\mathbb{I} \cap n_2\mathbb{I} = m\mathbb{I}$

(2) สำหรับทุกๆ จำนวนเต็มบวก n_1, n_2 จะมีจำนวนเต็ม m ที่ทำให้ $n_1\mathbb{I} \cup n_2\mathbb{I} = m\mathbb{I}$

ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นจริง	ข. ข้อความ (1) เป็นจริง แต่ข้อความ (2) เป็นเท็จ
ค. ข้อความ (1) เป็นเท็จ แต่ข้อความ (2) เป็นจริง	ง. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นเท็จ

4. กำหนดให้ a เป็นจำนวนจริงที่มากกว่า 1 จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้

(1) สำหรับจำนวนจริง x ใดๆ ถ้า $a^x = x$ แล้ว $a^{(a^x)} = x$

(2) สำหรับจำนวนจริง x ใดๆ ถ้า $a^{(a^x)} = x$ แล้ว $a^x = x$

ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นจริง	ข. ข้อความ (1) เป็นจริง แต่ข้อความ (2) เป็นเท็จ
ค. ข้อความ (1) เป็นเท็จ แต่ข้อความ (2) เป็นจริง	ง. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นเท็จ

5. กำหนดให้ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ เป็นฟังก์ชันมีสมบัติว่า $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x^2-1} = 1$ ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่ถูกต้อง

ก. $f(1) = 0$

ข. f ต่อเนื่องที่ $x = 1$

ค. $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0$

ง. $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ ไม่มีค่า

6. กำหนดให้ X, Y, Z เป็นเซตที่ไม่ใช่เซตว่าง และ $f: X \rightarrow Y$, $g: Y \rightarrow Z$ และ $h: Z \rightarrow X$ ถ้า $h \circ g \circ f$ และ $g \circ f \circ h$ เป็นฟังก์ชันทั่วถึง และ $f \circ h \circ g$ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่ง แล้วฟังก์ชันในข้อใดต่อไปนี้ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่งและทั่วถึง

ก. f

ข. g

ค. h

ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

7. ลำดับฟีโบนัชชี (F_n) นิยามโดย $F_0 = 0$, $F_1 = 1$ และ $F_{n+1} = F_n + F_{n-1}$ สำหรับจำนวนเต็ม $n \geq 1$ เศษเหลือที่ได้จากการหาร F_{2018} ด้วย 4 มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

ก. 0

ข. 1

ค. 2

ง. 3

8. ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์นักเรียนคนหนึ่งได้นิยาม การกระจายตัวของข้อมูล $x_1, x_2, \dots, x_{2018}$ เป็น

$$\frac{\sum_{i \neq j} (x_i - x_j)^2}{2018 \cdot 2017}$$

กำหนดให้ $\sigma^2 = \sum_{j=1}^n \frac{(x_j - \bar{x})^2}{2018}$ และ $s^2 = \sum_{j=1}^n \frac{(x_j - \bar{x})^2}{2017}$ โดยที่ $\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{2018}}{2018}$

ค่าของการกระจายตัวของข้อมูล $x_1, x_2, \dots, x_{2018}$ ตรงกับข้อใดต่อไปนี้

- ก. $\frac{2017}{2018} \sigma^2$ ข. $\frac{2017}{2018} s^2$ ค. $2\sigma^2$ ง. $2s^2$

9. ลำดับอนันต์ (a_n) นิยามโดย $a_1 = 0$ และ $a_{n+1} = \frac{1}{2} + \sqrt{a_n}$ สำหรับจำนวนเต็ม $n \geq 1$
ถ้าลำดับ (a_n) เป็นลำดับลู่เข้าแล้ว ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

- ก. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n > 1$
ข. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n < 1$
ค. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$
ง. เป็นไปได้ทั้งสองกรณีว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n < 1$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n > 1$

10. ค่าของ $\cos \frac{2\pi}{7}$ เป็นรากของพหุนามในข้อใดต่อไปนี้

ก. $8x^3 + 4x^2 - 4x - 1$

ข. $8x^3 - 8x^2 - 2x + 1$

ค. $8x^3 - 4x^2 + 4x - 1$

ง. $8x^3 + 8x^2 - 2x - 1$

11. กำหนดให้ $f(x)$ เป็นฟังก์ชันพหุนามดีกรี 2 มีค่าต่ำสุดเมื่อ $x = 3$ และ $F(2x)$ เป็นปฏิยานุพันธ์ของ $f(x)$ ถ้า $F'(2) = -5$ และ $F''(-2) = -4$ พื้นที่ปิดล้อมของ $y = f(x)$ กับแกน X จาก $x = 0$ ถึง $x = 3$ ตรงกับข้อใดต่อไปนี้

ก. 16.5

ข. 18

ค. 33

ง. 36

ตอนที่ 2 มี 10 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน

16. ในการสำรวจความนิยมของประชากรในการติดตามข่าวพบว่า 400 คนจาก 1000 คนติดตามข่าวจากโซเชียลมีเดีย และ 12% ของคนติดตามข่าวจากโซเชียลมีเดียฟังข่าวจากทางวิทยุด้วย ในขณะที่ 20% ของคนที่ไม่ติดตามข่าวทางโซเชียลมีเดียฟังข่าววิทยุ ก็เปอร์เซ็นต์ของผู้ติดตามข่าวทางวิทยุติดตามข่าวทางโซเชียลมีเดียด้วย (ตอบในรูปทศนิยมสองตำแหน่ง)

17. กำหนดให้ $A = \{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x| + |y| \geq 1 \text{ และ } x^2 + y^2 \leq 1 \}$

นิยาม $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ โดย $f(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$ สำหรับทุก $(x, y) \in A$ จงหาเรนจ์ของ f (ตอบในรูปของช่วง)

18. กำหนดจุด $A = (4, 3)$ บนระนาบ ถ้าจุด $B = (a, b)$ บนวงกลม $x^2 + y^2 - 2x - 4y - 85 = 0$ ทำให้ระยะทาง AB จากจุด A ไปยังจุดบนเส้นรอบวงของวงกลมมีค่าน้อยที่สุด แล้ว จงหาค่าของ $3a + 2b$

19. เส้นตรงที่ผ่านโฟกัสของพาราโบลา $y^2 = 16x$ สัมผัสกับวงกลม $(x - 6)^2 + y^2 = 2$ ที่จุดใด

20. จั้หาจำนวนจริง a ทั้งหมดที่ทำให้สมการต่อไปนี้ีผลเฉลยเป็นจำนวนจริงเพียงค่าเดียว

$$\log_3(x - 2) + \log_3(a - x) = 2$$

21. ให้ $\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}$ เป็นเวกเตอร์ซึ่ง $|\vec{u}| = 2, |\vec{v}| = 1, |\vec{w}| = 1$ และ $\vec{u} + 2\vec{v} + 3\vec{w} = \vec{0}$

จงหาค่าของ $|\vec{u} \times \vec{v}|^2$

22. ถ้าเขียนผลคูณ $(x^2 + 4)^3(x - 2)^5$ ในรูปของพหุนาม $a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_{11}x^{11}$ แล้วจงหาค่าของ $a_2 + a_3 + \dots + a_{10}$

23. ให้ $x_1, x_2, \dots, x_{50}$ เป็นจำนวนจริงบวก โดยที่

$$x_1 = 1 + \frac{1}{2x_2}, \quad x_2 = 1 + \frac{1}{2x_3}, \quad \dots, \quad x_{49} = 1 + \frac{1}{2x_{50}}, \quad x_{50} = 1 + \frac{1}{2x_1}$$

จงหาค่าของ x_{25}

24. จงเขียนเซตของจำนวนจริง k ทั้งหมดที่ทำให้ $\{x \in \mathbb{R} : \frac{(x-1)^2}{(x+1)(x+3)} = k\} = \emptyset$ ในรูปของช่วง

25. นิยามจำนวนต่างใจตรงกันว่าเป็นจำนวนเต็มบวกที่สามารถเขียนในรูปผลต่างกำลังสองของจำนวนเต็มบวกได้สองแบบ เช่น 64 เป็นจำนวนต่างใจตรงกัน เนื่องจาก $64 = 10^2 - 6^2 = 17^2 - 15^2$ แต่ 3 ไม่เป็นจำนวนต่างใจตรงกัน เนื่องจาก $3 = 2^2 - 1^2$ และไม่มีจำนวนเต็มบวก a และ b อื่นใดที่ $3 = a^2 - b^2$
จงหาจำนวนต่างใจตรงกันที่มีค่าน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 มี 10 ข้อ ข้อละ 4 คะแนน

26. เด็กแต่งงานจะทำงานเป็นขนมเค้กที่มีหน้าตัดเป็นรูปวงกลมซ้อนขึ้นไปเป็นชั้นๆ โดยที่แต่ละชั้นที่ซ้อนขึ้นไปมีรัศมีหน้าตัดลดลงครึ่งหนึ่ง และมีส่วนสูงเป็น $\frac{2}{3}$ เท่าของส่วนสูงชั้นก่อนหน้านั้น ถ้าปริมาตรของเนื้อเค้กที่ฐานชั้นล่างสุดเป็น 10 ลูกบาศก์หน่วย แล้ว ปริมาตรของเค้กแต่งงานชิ้นนี้เท่ากับกี่ลูกบาศก์หน่วย

27. กำหนดให้ a, b และ c เป็นจำนวนเต็มบวกซึ่งสอดคล้องกับสมการต่อไปนี้

$$abc + ab + bc + ca + a + b + c = 29$$

จงหาค่าของ $a + b + c$

28. นำจุด 16 จุด มาจัดเรียงบนระนาบ โดยแบ่งออกเป็น 4 แถว แต่ละแถวมี 4 จุด และระยะห่างระหว่างจุดสองจุดใดๆ ที่อยู่ติดกันในแถวเดียวกัน เท่ากับระยะห่างระหว่างจุดสองจุดใดๆ ที่อยู่ติดกันในหลักเดียวกัน ความน่าจะเป็น ที่เมื่อสุ่มเลือกจุด 3 จุดใดๆ มาจากระนาบนี้แล้วอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกันเท่ากับเท่าใด

29. กำหนดให้ z และ w เป็นจำนวนเชิงซ้อน โดยที่ $|z| \leq 1$ และ $|w| \leq 1$ ถ้า $|z + iw| = |z - iw| = 2$ แล้ว
จงหาค่าที่เป็นไปได้ทั้งหมดของ $z^2 - zw + w^2$

30. กำหนดให้ $\alpha > 0$ จงหาจำนวนจริงบวก x และ y ทั้งหมดที่สอดคล้องกับระบบสมการต่อไปนี้

$$x^{x+y} = y^\alpha$$

$$y^{x+y} = x^{2\alpha} y^\alpha$$

31. กำหนดให้ n เป็นจำนวนเต็มบวกที่มากกว่า 1 และให้ I แทนเมทริกซ์เอกลักษณ์ขนาด $n \times n$ และ J แทนเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ ที่มี 1 เป็นสมาชิกในทุกตำแหน่งถ้าอินเวอร์สของเมทริกซ์ $29I - 3J$ คือ $\frac{1}{29}(I - 3J)$ แล้ว จงหาค่าของ n
32. มีฉลาก 10 ใบ โดยที่ฉลากแต่ละใบเขียนเลขจำนวนจาก 1 ถึง 10 โดยที่ฉลากแต่ละใบมีเพียงเลขจำนวนเดียวเท่านั้น สุ่มหยิบฉลากมา 10 ใบ จงหาความน่าจะเป็นที่ผลต่างของจำนวนที่ปรากฏบนฉลากแต่ละคู่ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 2
33. กำหนดให้ $ABCDE$ เป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่ามุมเท่าที่แนบในวงกลม จุดศูนย์กลางที่ O และมีรัศมียาว 3 หน่วย ถ้า X เป็นจุดใดๆ ที่ห่างจากจุด O เป็นระยะทาง 4 หน่วย แล้ว $|AX|^2 + |BX|^2 + |CX|^2 + |DX|^2 + |EX|^2$ มีค่าเท่าใด

34. รูปสามเหลี่ยม ABC รูปหนึ่งมีด้านแต่ละด้านยาวเป็นจำนวนเต็ม และ $\angle A = 3\angle B$ ถ้าด้านที่ยาวที่สุดอยู่ตรงข้ามมุม A มีความยาว 10 หน่วยแล้ว ความยาวรอบรูปของสามเหลี่ยมดังกล่าวเท่ากับเท่าใด

35. จงหาค่าของ $\lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=0}^n (1 - 2 \cos(2^{k-n}\pi) + 2 \cos(2^{k-n+1}\pi))$

โดยนิยามสัญลักษณ์ $\prod_{k=0}^n a_k = a_0 a_1 a_2 \dots a_n$ สำหรับลำดับ $(a_k)_{k=0}^n$ ใดๆ

เฉลย

1. ก	10.	19.	28.
2.	11.	20.	29.
3.	12.	21.	30.
4.	13.	22.	31.
5.	14.	23.	32.
6.	15.	24.	33.
7.	16.	25.	34.
8.	17.	26.	35.
9.	18.	27.	

แนวคิด

1. จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้

(1) มีเซต A, B, C ที่ $A \subset B \subset C$ และ $A \in B \subset C$

(2) กำหนดให้ $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ แทนเซตของสับเซตทั้งหมดของ $\mathbb{R}$

ให้ $\mathcal{F} \neq \emptyset$ เป็นสับเซตแท้ใดๆ ของ $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ ที่มีสมบัติว่า $X - Y \in \mathcal{F}$ สำหรับทุก $X, Y \in \mathcal{F}$

จะได้ว่า ถ้า $A, B \in \mathcal{F}$ แล้ว $A \cap B \in \mathcal{F}$

ข้อใดต่อไปนี้เป็นกล่าวถูกต้อง

ก. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นจริง	ข. ข้อความ (1) เป็นจริง แต่ข้อความ (2) เป็นเท็จ
ค. ข้อความ (1) เป็นเท็จ แต่ข้อความ (2) เป็นจริง	ง. ข้อความ (1) และ (2) ต่างเป็นเท็จ

ตอบ

(1) $A \subset B$ และ $A \in B$ ถ้า $B = A \cup \{A\}$

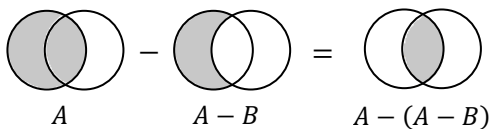
เช่นถ้าให้ $A = \emptyset$ จะได้ $B = A \cup \{A\} = \emptyset \cup \{\emptyset\} = \{\emptyset\}$

และ $C = B \cup \{B\} = \{\emptyset\} \cup \{\{\emptyset\}\} = \{\emptyset, \{\emptyset\}\}$

ดังนั้น จะมี $A = \emptyset, B = \{\emptyset\}$ และ $C = \{\emptyset, \{\emptyset\}\}$ ที่สอดคล้องกับเงื่อนไข $\rightarrow$ (1) ถูก

(2) จากสมบัติของ $\mathcal{F}$ ถ้า $A, B \in \mathcal{F}$ จะสรุปได้ว่า $A - B \in \mathcal{F}$

และเนื่องจาก $A, A - B \in \mathcal{F}$ จะสรุปต่อด้วยสมบัติเดิมได้ว่า $A - (A - B) \in \mathcal{F}$

ซึ่ง $A - (A - B)$ ก็คือ $A \cap B$ นั่นเอง
จึงสรุปได้ว่า $A \cap B \in \mathcal{F} \rightarrow$ (2) ถูก

เครดิต

ขอบคุณ คุณ สันธยา เสนามนตรี และ คุณ Atiratch Laoharenoo สำหรับข้อสอบครับ